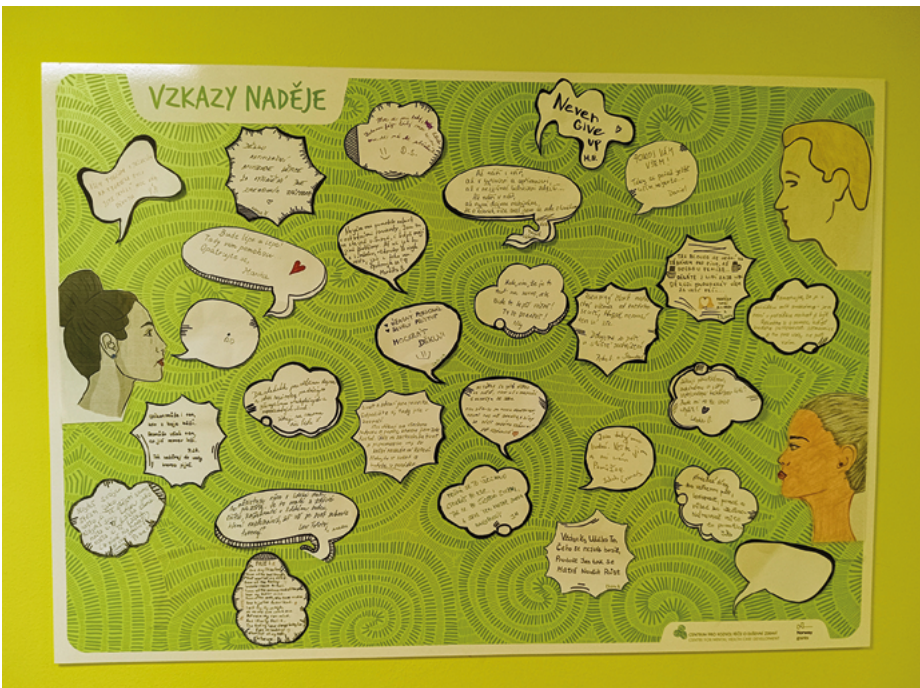

Obr. 1. Ukázka intervence Vzkazy při propuštění

Obr. 2. Ukázka intervence Vzkazy při propuštění

nání s kontrolní skupinou (2). Ještě výraznější posun ukázal australský výzkum realizovaný na 12 akutních psychiatrických odděleních, kde došlo rok po zavedení Safewards k redukci používání izolace o 36 %. (6) Snížení frekvence užití omezovacích prostředků a jejich kratší trvání potvrdila i nedávná německá studie. V ní se navíc uvádí, že pro pozitivní výsledky je důležité, do jaké míry pracovníci myšlenky Safewards vezmou za své a ztotožní se s hodnotami, na

kterých je model postaven (7). V roce 2020 byl publikován další výzkum z Austrálie, kde na 8 psychiatrických odděleních došlo po zavedení intervencí Safewards k poklesu konfliktních situací v rozmezí od 12 do 23 % (8).

Výše uvedené pozitivní dopady zavádění metodiky Safewards vedly k tomu, že se metodika objevila jako doporučená praxe v kompendiu Rady Evropy. Je také opakovaně doporučována při inspekcích kvality psychiatrických služeb v NHS

ve Velké Británii. V Austrálii se prvky Safewards rozšiřují i na nepsihiatrická oddělení (neurologické oddělení, odd. následné péče aj.) (9).

Hlavním poselstvím Safewards je snaha o preventivní a proaktivní předcházení konfliktů. Cílem je, aby personál investoval více času do aktivit a intervencí zaměřených na předcházení konfliktů a strávil pak méně času jejich řešením. Existuje zde jistá paralela s používáním deeskalčních technik. Deeskalace vyjaté situace je vždy časově náročná, investovaný čas se ale může vyplatit ve srovnání s časem, který vyžaduje péče o pacienta spojená s fyzickým omezením a následným obnovením důvěry pacienta. Efektivita Safewards je ověřena na odděleních akutní psychiatrické péče. V zahraničí se však některé vybrané intervence zavádějí i na dětských či forenzních odděleních (10). Zde však dosud chybí dostatek studií, které by hodnotily jejich praktický dopad.

První zkušenosti se zaváděním metodiky Safewards v ČR

Poznatky obsažené v metodice Safewards jsou dobře aplikovatelné také v českém prostředí. Jejich zavádění není náročné na finanční zdroje. Cílí na změnu přístupu zdravotnického personálu, způsob komunikace, zplnomocňování pacientů, posilování partnerského vztahu a další důležité aspekty péče. První pokusy o zavádění některých intervencí Safewards probíhají na psychiatrickém oddělení ÚVN od roku 2021. Zejména pak díky aktivitám Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví se daří s myšlenkami Safewards seznamovat také zdravotníky z jiných psychiatrických zařízení. Nějakou formu školení v různé intenzitě absolvovalo více než 150 zdravotníků (zejména sester, ale také lékařů, psychologů, sanitářů) z 10 psychiatrických pracovišť v ČR. Na některých odděleních již probíhají první kroky k implementaci vybraných intervencí. Vzhledem k tomu, že implementace je dlouhodobější proces, nelze zatím vyhodnocovat dopady Safewards na výskyt konfliktů. Do budoucna však bude vhodné se tímto zabývat. Úspěch implementace závisí na podpoře vedení pracoviště, důsledném vysvětlení a pochopení smyslu jednotlivých intervencí. Poté je zapotřebí dostatečný čas a také přizpůsobení intervencí specifikám daného pracoviště. Jednotlivé intervence lze aplikovat a zavádět různým způsobem. Je třeba také po-